

Utvalg: Kontrollutvalet
Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset i Samnanger
Dato: 03.12.2018
Tidspunkt: 14:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Helge Inge Johansen tlf. 402 03 664 eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.
Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er planlagt at Helge Inge Johansen møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Brigt Olav Gåsdal
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 36/18	Godkjenning av innkalling og sakliste		
PS 37/18	Godkjenning av protokoll frå forrige møte		
PS 38/18	Forvaltningsrevisjon av innkjøp - handlingsplan		2017/107
PS 39/18	Status for arbeidet med tilpassing til ny personvernlov - orientering ved rådmannen		2018/7
PS 40/18	Utvikling av sjukefråvær i kommunen - orientering frå rådmannen		2014/240
PS 41/18	Orienteringssak om arbeid med etikk i Samnanger kommune		2018/82
PS 42/18	Krav om forvaltningskontroll i forvaltningssaka om mur i Krekavegen i Samnanger kommune		2015/39
PS 43/18	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020 - val av nytt prosjekt		2015/131
PS 44/18	Interimsrevisjonsrapport 2018 for Samnanger kommune		2016/38
PS 45/18	Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval		2015/133
PS 46/18	Referatsaker		
RS 22/18	Utvalet sitt kvarter		2014/240
RS 23/18	Invitasjon til NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019		2017/94
PS 47/18	Eventuelt		

PS 36/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 37/18 Godkjenning av protokoll frå forrige møte

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/107-14
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	38/18	03.12.2018

Forvaltningsrevisjon av innkjøp - handlingsplan

Bakgrunn

Kommunestyret gjorde slikt **vedtak** i sak PS 033/2018 i møte den 13.09.2018;

«Kommunestyret ber rådmannen syte for å:

1. Oppdatere fullmaktsstrukturen i samsvar med gjeldande regelverk, og vurdere justeringar i fullmaktsstrukturen slik at den betre samsvarar med behova i organisasjonen
2. Vurdere om det er sett av tilstrekkeleg med ressursar til å gjennomføre innkjøp i samsvar med regelverk og egne rutinar
3. Vurdere opplæringstiltak for å auke innkjøpskompetansen i organisasjonen
4. Oppdatere rutinar og retningsliner for innkjøp i samsvar med gjeldande regelverk
5. Syte for at rutinar og retningsliner for innkjøp er enkelt tilgjengelege for tilsette og leiarar
6. Syte for at det blir etablert eit system for elektronisk kommunikasjon for anbudsprosessar, jf. komande krav i regelverket
7. Gjennomføre innkjøp i samsvar med regelverket, under dette;
  - a) konkurranseeksponere anskaffingar i samsvar med regelverket
  - b) dokumentere og sikre føreseielegheit og likebehandling i tilbodsevalueringa
  - c) stille krav om løns- og arbeidsvilkår i samsvar med regelverket
  - d) gjennomføre korrekte avrop på rammeavtalar
  - e) protokollere innkjøp i samsvar med regelverket
8. Lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.11.2018 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Drøfting

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at kommunestyret sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon, vert følgd opp. Det vert vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» §12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjoner» der det står;

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte»

I handlingsplan er det svart på dei 7 punkta, Ut i frå svarbrevet sitt innhald, som sekretariatet vurderer som noko knapt, er det mogleg for kontrollutvalet å be om ytterlegare informasjon i møtet. Når det gjeld pkt.7 er sekretariatet usikker på kva rådmannen meiner er utført her, då det er ei oppstilling av dei punkta som står i tiltaka. Det er ikkje sagt korleis ein vil gjere dette for framtida. Ut i frå svarbrevet frå rådmannen vil sekretariatet tilrå at kontrollutvalet ber om ny status i forbetningsarbeidet i form av skriftleg tilbakemelding til fyrste møte i 2019. Om det kjem fram ytterlegare opplysningar frå rådmannen i møtet, som gjer at utvalet seier seg nøgd med saka og vil lukke denne, kan utvalet og gjere det.

Konklusjon

På bakgrunn av det som kjem fram i svarbrevet frå rådmannen, vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 01.02.2019.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet gjeldande forvaltningsrevisjonen innan innkjøp, i form av skriftleg tilbakemelding, innan 01.02.2019.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Helge Inge Johansen

Vår referanse:
18/1099/18/8807/4/CH

Arkivkode:
FE-033, TI-&17

Dykkar referanse:

Dato:
13.11.2018

Svar til kontrollutvalet ifm innkjøpsrevisjons-rapport Samnanger kommune

Viser til møteprotokoll frå kontrollutvalmøte 3.9.2018 og sender som bedt om svar på fyljande 7 punkt, sjå under.

- 1. Oppdatere fullmaksstrukturen i samsvar med gjeldane regelverk og vurdere justeringar i fullmaksstrukturen slik at den er i samsvar med behova i organisasjonen.**
  - Svar: Delegeringsreglementet er på plass
  - Innkjøpsreglementet er på plass.

- 2. Vurdere om det er sett av nok ressursar til å gjennomføre innkjøp i samsvar med regelverk og egne rutiner.**
  - Pr i dag er det ikkje tilstrekkeleg med ressursar og me har lagd inn i budsjett 2019 ekstra ressurs

- 3. Vurdere opplæringstiltak for å auke innkjøpskompetansen i organisasjonen**
  - Me har allereie gjennomført eit kurs på innkjøp med ekstren foredragsholdar
  - Me brukar Odin Prosjekt å rådføra oss med ved større innkjøp og konkurransar
  - Me vil ha meir informasjons om dette temaet i leiarforum framover

- 4. Oppdatere rutinar og retningslinjer for innkjøp i samsvar med gjeldane regelverk og reglement**
  - Me har nyleg oppdatert reglement for innkjøp i Samnanger kommune

- 5. Syte for at rutinar og retningslinjer for innkjøp er enkelt tilgjengeleg for alle tilsette**
  - Dette ligg lett tilgjengeleg på intranettet og oppdaterast jevnleg

- 6. Syte for at det vert etablert eit system for elektronisk kommunikasjon for anbudsprosessar, jf komande krav i regelverket**
  - Dette er no kjøpt inn og bidreg at me gjennomfører innkjøp i tråd med gjeldane regelverk for offentlege anskaffelsar.
  - I tillegg har me kjøpt inn eit verktøy for å ha system, kontroll og oversikt på alle avtalar me har, «Complete Control»

7. Gjennomføra innkjøp i samsvar med regelverket, under dette:

- Konkurransesponera anskaffingar i samsvar med regelverket
- Dokumentere og sikre føreseielegheit og likebehandling i tilbodsevaluering
- Stille krav om løns og arbeidsvilkår i samsvar med regelverket
- Gjennomføra korrekte avrop på remmeavtalar
- Protokollera innkjøp i samsvar med regelverket

Med helsing

Charlotte Hageberg
rådmann

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 000
Arkivnr: 2018/7-7
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	39/18	03.12.2018

Status for arbeidet med tilpassing til ny personvernlov - orientering ved rådmannen

Bakgrunn

I kontrollutvalet sitt møte 12.02.18 vart sak vedr. «Ny personvernlov frå 2018 – konsekvensar for kommunane» handsama. I møteprotokoll etter møtet står følgjande:

«Vedtak:

1. *Kontrollutvalet ber rådmannen til neste møte å svara skriftleg på dei 7 spørsmåla som går fram av drøftingspunktet over når det gjeld status i arbeidet med tilpassing til ny personvernlov. Det skriftlege svaret vert å senda til sekretariatet innan 23.04.2018.*
2. *I tillegg ber kontrollutvalet rådmannen om å koma i møte 14.05.2018 for å orientera munnleg om saka.»*

Dei 7 spørsmålsstillingane som var reist i saka, og som det er bede om at rådmann svarar skriftleg på er:

1. Er det peika ut nokon som jobbar med ny personvernlov?
2. Er det laga protokoll som viser kva som er samla inn av personopplysningar?
3. Er det inngått databehandlaravtalar, og er desse oppdatert?
4. Er det oppretta personvernombod/rådgjevar?
5. Er personvernerklæringa oppdatert?
6. Er det innebygd personvern i kommunen sine datasystem?
7. Er det vurdert å få vennlegsinna hackere til å testa datasystema?

Rådmann orienterte kontrollutvalet i møte den 14.05.2018 (sak PS 19/18) om arbeidet med tilpassing til ny personvernlov. Dette vart mellom anna protokollført:

«Arbeidet har vore svært omfattande og det er ennå ein del som må koma på plass for å tilpassa seg det nye lovverket. Samarbeidet med andre kommunar og regionar har vore vurdert, men sjølv om ein kjem til å velja slike løysingar, ser ein at det likevel er mykje arbeid som må utførast innad i kommunen. Ein er ikkje i mål, men er kome godt i gang».

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgiro nr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Rådmann ga ein ny orientering i kontrollutvalsmøte den 03.09.2018 (sak PS 30/18). Dette vart mellom anna protokollført:

«Rådmannen orienterte kort om status for tilpassing til ny personvernforordning

- *Kjøper personvernombod frå Nordhordland IKT.*
- *Vidare framdriftsplan skal utarbeidast i oktober.*

Kontrollutvalet vart einige om å be rådmannen om ei ny orientering i desembermøte»

Drøfting

Sekretariatet har fått stadfesta at rådmannen kjem til dette møtet for å gje ei ny orientering om status i arbeidet, og svara på spørsmål frå kontrollutvalet.

Ut i frå at ein kanskje ikkje reknar med at kommunen er i mål med arbeidet med tilpassing til ny personvernlov, vil sekretariatet tilrå at rådmannen kjem og gjer ei ny orientering til første møtet i 2019.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek informasjonen i saka til orientering. Kontrollutvalet ber om at rådmann også kjem til første møte i 2019 - med ei ny orientering om stoda på arbeid med tiltak som må på plass ved innføring av ny personvernlov.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 219
Arkivnr: 2014/240-21
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	40/18	03.12.2018

Utvikling av sjukefråvær i kommunen - orientering frå rådmannen

Samandrag

Det er teke kontakt med rådmann i e-post 22.11.2018 der det er blitt beden om å få ei orientering om denne saka i møte 03.12.18.

Drøfting

Orienteringssaka vert med dette lagt fram for kontrollutvalet.

Forslag til vedtak

Lagt fram utan forslag til vedtak

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 007
Arkivnr: 2018/82-1
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	41/18	03.12.2018

Orienteringssak om arbeid med etikk i Samnanger kommune

Bakgrunn:

Det er sendt førespunad til rådmannen i epost 22.11.2018 om å koma til møte 03.12.2018 om å orientere om etikkarbeidet i kommunen og dei etiske retningslinjene i Samnanger kommune.

Ei orientering om etikk-arbeid i kommunen kan t.d. innehalda:

- Kva er gjort på området siste året ?
- Kva er planlagt å gjera vidare framover ?
- Er det halde kurs eller seminar innan temaet ?
- Har dette vore sett på agendaen i interne møter i kommunen, t.d. leiarmøter ?
- Kor kjende er etiske retningslinjer / prinsipp blant tilsette og politikarar ?

I årsmelding for Samnanger kommune for 2017 skriv rådmann i avsnitt om etikk, mellom anna dette:

«Samnanger kommune ønskjer å ha høg etisk standard også på mellommenneskelege relasjonar. Det vera seg mellom tilsette og brukarane, mellom tilsette og politikarar, med kollegaer og også mellom brukarane (til dømes elevar). Mobbing er og eit spørsmål om etikk. Leiarane har eit særleg ansvar for at dette vert etterlevd.»

Drøfing:

På bakgrunn av det som kjem fram i møtet, vil sekretariatet tilrå at ein drøftar seg fram til eit vedtak.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek informasjonen til orientering

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2015/39-54
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	42/18	03.12.2018

Krav om forvaltningskontroll i forvaltningssaka om mur i Krekavegen i Samnanger kommune

1. Innleiing

I brev frå Terje Trengereid og Jan Ove Haga datert 25.06.2018 (sjå vedlegg) er det sett frem eit krav om at kontrollutvalet må handsama sak gjeldande manglande oppfølging frå administrasjonen si side gjeldande politiske vedtak i sak om mur i Krekavegen. Vidare er det motteke brev frå Terje Trengereid og Jan Ove Haga datert 07.11.2018 med overskrift: «Tillegssopplysningar, i høve vårt ynskje om forvaltningsrevisjon, i sak om VA i Krekavegen». (sjå vedlegg)

Med utgangspunkt i bekymringsmelding om mur i Krekavegen, har Naturutvalet vedteke at denne skulle byggast oppatt, med tilfredstillande kvalitet. I tillegg har Samnanger kommune etter vedtak i Formannskapet betalt halvdel av kostnadane for at utrusa mur skulle byggjast oppatt.

Kontrollutvalet har handsama fleire tilhøve knytta til dette sakskomplekset ved tidlegare høve (sjå vedlegg):

- 21.05.2015
- 16.09.2015
- 25.11.2015
- 14.05.2018

Frå sist møte, 14.05.2018 vart dette vedteke:

«Kontrollutvalet har handsama saka på nytt og konkluderer med at dette ikkje er ei sak for kontrollutvalet. Kontrollutvalet seier seg endeleg ferdig med saka.»

2. Drøfting

Terje Trengereid og Jan Ove Haga sin påstand er at administrasjonen i Samnanger kommune ikkje har fylgd opp vedtaka frå Naturutvalet og Formannskapet, og meiner dette er i strid med lovverket. Dei vil at kontrollutvalet undersøkar saka nærare ved å gjennomføra ein forvaltningskontroll og/eller gransking.

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Eit spørsmål då er om kontrollutvalet må handsama saka ut i frå at innbyggjarar i kommunen set fram krav om dette - vidare kven det er som kan pålegge oppgåver til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sine oppgåver er regulert av kommuneloven kap. 12 (lov av 25.09.1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner) og Forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Av merknadar til forskrifta kjem dette mellom anna fram:

«Kontrollutvalget har ikke plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret/fylkestinget, eller der det framgår av forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret/fylkestinget eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.»

Slik det kjem fram av merknaden til forskrifta er det kontrollutvalet sjølv som må vurdere om ein vil prioritera saka, når det gjeld henvendingar frå andre enn kommunestyret. Andre moment som må diskuterast er om ei slik sak skal prioriterast føre andre viktige saker (jmfør til dømes gjeldande plan for forvaltningsrevisjon) og om kontrollutvalet har budsjett til å handsama denne saka.

3. Konklusjon

På bakgrunn av det som går fram over, og på bakgrunn av at fleire tilhøve knytta til denne saka har vore handsama fleire gonger tidlegare i kontrollutvalet, seinast i møte 14.05.2018, tilrår sekretariatet at kontrollutvalet ikkje realitetshandsamer saka. Grunngevinga bør vera at det ikkje er andre enn kommunestyret som kan krevje at kontrollutvalet skal handsame ei sak. Vidare bør det argumenterast med at utvalet ikkje ønskjer å prioritere å bruke meir tid på saka, då dei avgrensa ressursane utvalet har til rådvelde må nyttast på andre viktigare område. Utvalet bør vidare, enno ein gong, seie seg endeleg ferdig med saka og presisere at eventuelle nye henvendingar tilknytta dette sakskomplekset ikkje vil verta handsama.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer ikkje å realitetshandsame denne saka då fleire tilhøve har vore handsama tidlegare i kontrollutvalet, seinast i møte 14.05.2018.
2. Det er berre kommunestyret som kan krevja at saker vert handsama i kontrollutvalet.
3. Utvalet seier seg enno ein gong endeleg ferdig med saka.
4. Eventuelle nye henvendingar knytta til dette sakskomplekset vil ikkje verta handsama.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Brev til kontrollutvalet i Samnanger kommune - krav om forvaltningskontroll frå Haga og Trengereid
- 2 Klage til Sivilombudsmannen frå Trengereid og Haga
- 3 Svar på klage frå Sivilombudsmannen til Trengereid og Haga

- 4 Krav om forvaltningskontroll i forvaltningssaka om mur i Krekavegen - tilleggsinformasjon frå Haga og Trengereid
- 5 Vedtak frå tidlegare møte frå Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Tysse, den 25.juni 2018

Sak RS 10/18, Vårt krav om forvaltningskontroll i forvaltningssaka om mur i Krekavegen i Samnanger kommune.

Visar med dette til vedtak i sak, RS 10/18:

Kontrollutvalet har handsama saka på nytt og konkluderer med at dette ikkje er ei sak for kontrollutvalet.

Kontrollutvalet seier seg endeleg ferdig med saka.

I protokoll, som omhandlar sak 10/18 kjem det fram at kontrollutvalet har oppfatta vårt brev av 26.04.18, som ei klagesak mot Samnanger kommune. Kontrollutvalet ser vidare at dette er ei privatrettsleg sak, mellom oss og Samnanger kommune.

Som nevnt så er det ikkje kontrollutvalet si oppgåve å løyse privatrettslege tvistar. Dette er me samde med kontrollutvalet i, **men det er ikkje dette me ber om i vårt brev av 26.04.18.**

Som det kjem fram av møteprotokoll så skal kontrollutvalet mellom anna gjera fyljande:

Kontrollutvalet sitt mandat er mellom anna å sjå til at regelverk og rutinar i kommunen vert ivareteke.

Vårt krav om forvaltningskontroll, er faktisk det same som å sjå til at regelverk og rutinar vert fylgt innanfor den kommunale forvaltninga.

Me hevdar at Samnanger kommune ikkje fylgjer opp politiske vedtak og at administrasjonen i kommunen faktisk trenerar noko som har påverka vår sak, til vår ulempe. Dette kan også karakteriserast som «maktmissbruk». Dette burde vera grunn god nok for at kontrollutvalet starta forvaltningskontroll, eller kanskje ei gransking, av dei kommunale saksbehandlarane sin måte å handtera denne saka på.

I telefonsamtale med Jan Ove Haga, den 23.05.18, var Helge Johansen i sekretariatet, ikkje sikker på om denne saka kunne sendast tilbake for ny vurdering til kontrollutvalet. Etter telefonsamtale med Sivilombudsmannen, så vart det bestemt at vår sak skulle vurderast av dei. No har Sivilombudsmann konkludert med at kontrollutvalet, som ein del av forvaltninga skal sjå på saka på nytt, sjå vedlegg.

Då Sivilombudsmannen sin kontroll med forvaltninga skal vera etterfyljande, så ber me at kontrollutvalet, på nytt ser på saka, før Sivilombudsmannen om naudsynt, handsama saka som eiga sak.

Med utgangspunkt i vår bekymringsmelding om mur i Krekavegen, har Naturutvalet vedtatt at denne skulle byggast oppatt, med tilfredsstillande kvalitet. I tillegg har Samnanger kommune,

etter vedtak Formannskap, betalt halvdelen kostnadane for at utrasa mur skulle byggjast opp att.

Til tross for vedtak i Formannskap og Naturutval, har ikkje administrasjonen fylgd opp desse vedtaka.

Det er denne treneringa frå kommuneadministrasjonen av politiske vedtak politikarane me meiner er i strid med lovverket. Det er politikarane som avgjer kva administrasjonen skal gjera, men i denne saka set administrasjonen seg ut over og overprøver dei vedtak politikarane i Samnanger kommune har gjort. Det er dette me meiner er i strid med reglane.

Det er denne handteringa av politiske vedtak frå administrasjonen si side, me vil at Kontrollutvalet skal uttala seg om.

Oppsummert har med fylgjande problemstilling:

Har administrasjonen i Samnanger kommune rett til å overprøva og omgjera dei vedtak Naturutval og Formannskap i Samnanger har vedteke?

Vedlagt ligg vårt brev til Sivilombudsmann, samt svar derifrå.

Me vonar at dette stettar ei forvaltningskontroll og/eller gransking av denne saka.

Med vennleg helsing

Terje Trengereid

Jan Ove haga

Sivilombudsmannen
Akersgata 8
0158 OSLO

Tysse, den 28.05.18

**Klage på vedtak i sak RS 10/18:
Sak RS 10/18- Brev til kontrollutvalet i Samnanger kommune. Krav om
forvaltningskontroll i sak.**

Den 26. April 2018 sendte me brev til Kontrollutvalet i Samnanger kommune, der me i overskrifta på brev krev forvaltningskontroll vedrørende sak om kommunale vassleidningar i Krekavegen i Samnanger kommune. Vedlagt ligg dette brev med alle vedlegg.

Den 14. Mai 2018 handsama Kontrollutvalet vårt brev. Utifrå vedlagte brev frå Helge Johansen v/ sekretariatet for kontrollutvalet kan det verka som om kontrollutvalet har misforstått vårt brev og opplevd dette som ei klagesak og ikkje som eit krav om forvaltningskontroll. Dette meiner me er ein saksbehandlingsfeil og meiner at det derfor er grunn til å klage på saksbehandling og vedtak i Sak RS 10/18.

Det ser ut som om at kontrollutvalet ikkje har oppfatta at det har vore ei sær negativ utvikling i sak sidan 2015, sidan dei også har lagt brev frå denne tida med i si saksbehandling.

Formålet med vårt krav om forvaltningskontroll er ein gjennomgang av kommunen si handtering av denne saka. Vårt brev er på ingen måte ei klage på kommunen då me veit godt at kontrollutvalet ikkje fungera som eit klageorgan. Dersom det vert ei rettsleg behandling av denne saka, så vil ikkje retten ta stilling til kommunen si saksbehandling og framgangsmåte i saka.

Saka me henvisar til er todelt.

Sak 1.

Del nr 1 går på kommunen si ansvarsfråskrivning om eigarskap til eit VA anlegg som me har godt dokumentert at kommune eig. Kommune skriv frå seg dette eigarskap i form av eit heilt udokumenterte brev, jf vedlegga til vårt brev av 26.04.2018. Brev som er vedlegg nr 8-2 og 10 i vårt brev til kontrollutvalet, er godt prov på slike udokumenterte brev, medan vedlegg nr 7 til same skriv stadfestar det motsatte.

Forvaltningslovas § 11, første ledd krev at kommunen har ei veiledningsplikt, samt at kommune er ansvarleg for å opplysa om dokumentasjon i saka. Etter Forvaltningslovas § 18 har me faktisk krav på å kunna gjera oss kjent med all dokumentasjon i sak. Her opplever me at kommunen har motarbeida oss og trenert saka for oss.

Sak 2.

Kommunen har hatt ei påleggsak opp mot ein grunneigar i det aktuelle området i Krekavegen. Denne saka er avslutta utan at kommunen har oppnådd sitt mål. I eit møte med kommunen sin saksbehandlar vart det opplyst munnleg saka var avslutta. Årsaka var at grunneigaren gjorde seg så lite tilgjengelig at han svara verken på brev, telefon eller e-post. Dette er for oss ein dårleg grunn for å avslutta ei sak. Eit viktig moment her er også at forvaltninga si ressursbruk til å løysa oppgåver ikkje samsvarar med eit vedtak gjort i Naturutval og Formannskap.

Dersom kommunen sitt kontrollutval hadde valgt å gå inn på ein forvaltningsrevisjon, ville dei kunna ha nytta seg av «Forskrifta om revisjon i kommunar og Fylkeskommunar». Særleg er det då av interesse om kommune har fylgt punkta innanfor § 7 pkt a og c i denne forskrifta. Del nr 2 i denne saka går på kommune sin vilje til å etterleva tidlegare nemde vedtak i Naturutval og Formannskap (Vedtak er vedlegg nr 3-1 og 5 i vårt brev til kontrollutvalet)

Det blir i Naturutvalet, vedtak nr NAT 021/15, vedtatt at kommunen skal delta i oppjustering av ein mur. Det vert etter dette innhenta eit spesifisert tilbod (vedlegg nr 4-1 i vårt brev til kontrollutvalet) , noko som Formannskapet i vedtak nr FORM 019/15 vedtar å finansiera med kr 35.000,- pluss mva.

Det som skjer etter denne politiske behandlinga er at grunneigar bygger opp mur på nytt, utanpå den gamle muren. I tillegg vert også mur flytta innpå nabotomta. Han får utbetalt den kommunale delfinansieringa og gjer arbeidet utan at nokon frå kommunen fylgjer med på kva han gjer. Kvaliteten på gjennomført murerarbeid er gitt i kommunen sin engasjerte geolog sin rapport. (vedlegg 12-1 i vårt brev til kontrollutvalet) og muren som er satt opp igjen er ikkje godt handtverk, 50% finansiert av kommunen.

Ein stiller seg undrande til at kommunen godtar at denne grunneigaren får høve til å nytta seg av firmaet Norcert, som har sitt fagfelt innanfor løfteredskaper og stropper, utan godkjenning innan tiltaksklasse for slikt grunnarbeid. Det er lite som minna om grunnarbeid innanfor Norcert sitt fagfelt. Dette er eit søknadspliktig arbeid, noko kommunen har valgt å sjå vekk ifrå.

Påleggsaka som kjem i ettertid av dette er dokumentert i brevet av 26.04.2018 m/ vedlegg.

Me er av den klåre oppfattinga, at kommunen ikkje har fylgd opp vedtaka frå Naturutval og Formannskap. Me ser også at grunneigar ikkje har gjort slik han gav tilbod om den 19.06.2015 (vedlegg nr 4-1 i vårt brev til kontrollutvalet).

Jf komunelovas kapittel 12 § 77, så skal kontrollutvalet forestå det løpande tilsyn med den kommunale forvaltninga, på kommunestyret sine vegner. Dette kan ein ikkje sjå at kontrollutvalget i Samnanger kommune gjer, når dei visar vilje til å la slik saksbehandling stå ukommentert.

Her ser me tydelig at grunneigar sitt arbeid ikkje samsvarer med det tilbod som han gav kommunen. Dette burde ha vore i kontrollutvalet sine interesser å sjå nærare på denne problemstillinga.

Me som kjører denne klagesaka er røynde innanfor grunnarbeidsfag, og me er av den klare oppfatning at dersom kommunen hadde fylgd vedtak i Formannskap gjorde, med riving og oppat bygging av mur, så hadde vassleidningane i Krekavegen også blitt tatt skikkelig hand om. Me meiner også at dersom godkjent entreprenør hadde blitt nytta så hadde arbeid blitt meir fagmessig, og skikkelig utført.

Konsekvens av dette, vil då naturlegvis vera at sak hadde vore avslutta for lenge sidan, og då i tråd med Forvaltningslovas § 11, pkt a.

Me meiner at dette er ei forvaltningssak. Forvaltningsloven gjelder den virksomhet kommunen driver i medhold av lov, se forvaltningsloven § 1. I dette tilfelle følger kommunens oppgaver og myndighet etter plan- og bygningsloven der kommunen har ansvar for tilsyn og kontroll, eksempel denne saken der muren kommer inn under kommunens ansvar etter plan- og bygningsloven. Derfor undrar me oss over at kommunen vel å nytta seg av advokat til å ivareta saksbehandlinga i denne saka. I følgje denne advokaten har me ikkje lengre lov til å kontakta kommunen direkte. Advokat krev at all korrespondanse skal gå gjennom han, også innsyn i naudsynte dokument.

Dette meiner me også er eit klart brot på Forvaltningslova.

Dersom ein les litt i kontrollutvalshåndboka, så kan ein undrast over kvifor ikkje kontrollutvalet på eige initiativ vel å sjå på saka. Dei står fritt til å velja dette men vel å ikkje gjera noko med saka. På side 35 i kontrollutvalshåndboka, så står det litt om kriteria for gransking. Denne saka er etter kvart vorte ganske så betent i kommunen. Me sit med ei kjensle av at personar i kommunen har nytta si makt til motarbeiding og trenering og dette bygger også opp under ei gransking.

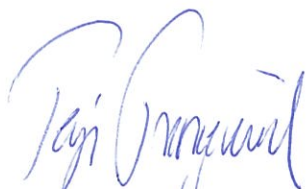
Me ber om at Sivilombudsmannen ser på saken. Etter vår oppfatning har administrasjonen ikkje fulgt opp vedtak i Naturutvalg eller Formannskap. Verken administrasjon eller politikere vil behandle sak om mur (krav om riving og gjenoppbygging så muren blir sikker) sjølv om det er en forvaltningssak, jfr. nevnte bestemmelse om at det er en forvaltningssak når det faller inn under det ansvarsområdet kommunen har etter gjeldende regelverk, her; plan- og bygningsloven. Me reagerer også på at politiske utval, når de blir informert om de feil som er gjort, ikkje følger opp og gir administrasjonen pålegg om å følgje opp politiske vedtak politikerne sjølv har fattet. Me reagerer spesielt på at administrasjonen avslutter en sak der det kun er kommunen som har myndighet til å krevje tilfredsstillende oppbygging av en rasfarlig mur, og det når Naturutvalget har bestemt at muren skal rives og gjenoppbyggjast.

Når me henvender oss til Kontrollutvalget, vil heller ikkje dei sjå på sak om riving og gjenoppbygging av mur. Kontrollutvalget velger å sjå på den privatrettslige saken som ikkje har noko med gjenoppbygging av muren å gjera. Kontrollutvalget misoppfattar saken idet dei legg til grunn eigarskap av vassleidning. Det er en feil. Denne saken gjeld ikkje det

privatrettslige spørsmålet, men at kommunen ikkje har fulgt opp sine egne vedtak om riving og forsvarlig gjenoppbygging av mur.

Vonar at Sivilombudsamann vil sjå nermare på denne saka, og komma med ei uttale, og dersom dykk ynskjer ytterlegare informasjon, er dykk velkomne til å ta kontakt.

Med helsing

Terje Trengereid
Ørnefjellet 84
5174 Mathopen

Mobil 93895639

Jan Ove Haga
Indre Tysse 30
5650 Tysse

Mobil 90503039

SIVILOMBUDSMANNEN

Terje Trengereid
Ørnefjellet 84
5174 MATHOPEN

Vår referanse
2018/2032

Dykkar referanse

Vår sakshandsamar
Ingrid Jerve Aanstad

Dato
12.06.2018

Krav om forvaltningsrevisjon – utbetring av mur og eigarskap til VA-anlegg i Samnanger kommune

Vi viser til klagen 30. mai 2018 med vedlegg frå deg og Jan Ove Haga.

Klagen gjeld Kontrollutvalet i Samnanger kommune si behandling 14. mai 2018 av dykkar brev 26. april 2018 med krav om forvaltningsrevisjon. De skriv at «kontrollutvalet har misforstått [dykkar] brev og opplevd dette som ei klagesak og ikkje som eit krav om forvaltningskontroll». De skriv vidare at kontrollutvalet «misoppfattar saken idet dei legg til grunn eigarskap til vassleidning», at «[d]et er en feil», og at «denne saken gjeld ikkje det privatrettslige spørsmålet, men at kommunen ikkje har fulgt opp sine egne vedtak om riving og forsvarlig gjenoppbygging av mur».

Som de vil sjå på heimesida til ombodsmannen, www.sivilombudsmannen.no/nn/klage, skal ombodsmannen sin kontroll med forvaltninga vere etterfølgjande. Det vil seie at ei sak ikkje kan behandlast her før spørsmåla saka gjeld, er tekne opp med og endeleg avgjorde i forvaltninga.

De tek i klagen hit opp spørsmål som vi ikkje kan sjå at kontrollutvalet i Samnanger kommune har fått høve til å vurdere. Det er best i samsvar med prinsippet om at ombodsmannen sin kontroll skal vere etterfølgjande, at de i første omgang sjølv tek opp med forvaltninga dei forholde de viser til i klagen hit.

Når den endelege avgjerda til forvaltninga ligg føre, kan de eventuelt komme tilbake med ein ny klage hit. Vi ber om at de i så fall legg ved ein kopi av den siste avgjerda.

For ombodsmannen

Ingeborg Skonnord
seniorrådgivar

Ingrid Jerve Aanstad
rådgjevar

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje handskrive underskrift.

Tilleggsopplysningar, i høve vårt ynskje om forvaltningsrevisjon, i sak om VA i Krekavegen.

Som Dykk tidlegare er gjort kjent med, så har Samnanger kommune v/ rådmann, Charlotte Hageberg erkjent kommunal eigarskap i forhold til VA ledningar i Krekavegen.

Samnanger kommune sin måte å handsama denne saka på, tvinga oss etter kvart til å søkja juridisk hjelp. Det har vore ein gjennomgangstone i saka, at det har vore vanskelig å få svar frå Samnanger kommune. Dette har ført til at saka er vorte svært kostsam for oss, bl.a til juridisk hjelp. Dette er utgifter som me meiner kommunen skal dekke, og i høve dette har me sendt krav til Samnanger kommune. Me har enno ikkje fått svar på våre krav, sjølv etter mange purringar. Dette er eit klårt brot på forvaltningslova.

Denne delen av saka utartar seg på fylgjande vis:

- I anledning at Samnanger kommune har trenert å utlevera ønska opplysningar og dokument i anledning saka vår, så vert det sendt krav om at Samnanger kommune skal dekke utgifter til innhenting av dokumentasjon og opplysningar, den 04.05.2018.
- Advokatkontoret Stigeler svarar på krav av 04.05.2018, den 15.06.2018. Det vert her gjeve eit avslag i saka, noko som vert klaga inn på nytt. Me stiller oss heilt uforståande til at Samnanger kommune, vel å bruka advokatkontor Stigler til å handsama slik sak for kommunen. Slik me kjenner forvaltningslova, så er det kommunen sjølv som skal handsama forvaltningssaker og at dette skal skje utan ugrunna opphald.
- Den 20.06.2019, klagar me på avgjerda som advokatkontor Stigler opplyser oss om.
- Då me ikkje får svar frå Samnanger kommune, så purra me på manglande svar den 27.07.18.
- Samnanger kommune svarar på purringa vår, den 31.07.2018, at dei ikkje kan gje oss eit svar på denne del av sak, før etter 31.08.2018. Til dags dato har me enno ikkje høyrte noko.
- Då Samnanger kommune no endeleg erkjenner eigarskap til VA ledningar, så håpar me at saka vert avslutta. Me forventar eit svar frå administrasjonen om framdrift og teknisk løysing for å sikra tilfredsstillande vassmengde. Derfor sender me eit nytt krav til Samnanger kommune, den 02.10.2018. Dette kravet omhandlar alle utgifter som Samnanger kommune har påført oss i si trenering av saka, også kravet om innhenting av dokument og opplysningar, som dei enno ikkje har svara oss på. Dette krav har dei ein svarfrist til 02.11.2018. Me har framleis ikkje fått noko svar frå Samnanger kommune.

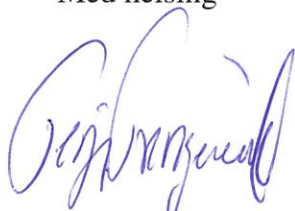
Me vil pressisera at dette IKKJE er ei klage på Samnanger kommune, for at dei ikkje tar på seg våre kostnader.

Vår meining med dette brevet er å opplysa kontrollutvalet i Samnanger kommune om at Samnanger kommune ikkje fylgjer norsk lov og bryt Forvaltningslova på fleire punkt bl.a å fatta eit vedtak innan rimeleg tid. At Samnanger kommune i tillegg vel å nytta advokatkontoret Stigler i ei forvaltningsak, gjer ikkje saka betre.

Me ber med dette om at sekeriteriat v/ Helge I Johansen syter for at samtlege medlemmar i kontrollutval får desse opplysningar, slik at dette kan vera med i deira vurderingar, når dei skal handsama sak om vårt krav om forvaltningsrevisjon.

Me legg ved vår korrespondanse med Samnanger kommune i denne del av saka.

Med helsing

Terje Trengereid

Vedlegg

Jan Ove Haga

Jan Over Haga
Terje Trengereid

5650 Tysse

4. mai 2018

Samnanger kommune v/Ordfører,
Tyssevegen 217

5650 Tysse

Deres referanse 14/969/17/2377/TEK/NF

Krav om dekning av juridisk bistand til innsyn i dokumenter.

Viser til krav om innsyn i dokumenter fra Jan Ove Haga, Terje Trengereid og rettsjelper Solfrid Hammersland. Hammersland ba om innsyn i dokumenter den 12. april 2017, den 26. april 2017, den 3. mai 2017, den 1., den 21. og den 23. august, den 12. september 2017. Merk at dette kun er et utvalg av de krav om innsyn som er sendt kommune, Fylkesmann og Sivilombudsmannen. Fullstendig liste følger vedlagt. Den 15. september ble det sendt henvendelse til Fylkesmannen fordi Samnanger kommune ikke svarte på krav om innsyn, den 18. september 2017 ba Fylkesmannen om at Samnanger kommune sendte dokumenter til Hammersland. Den 19. september 2017. Den 20., den 21. og den 22. september 2017 purret Hammersland på dokumenter. Den 26. september 2017 kom det 155 e-poster, men ingen av dokumentene var dokumenter vi ba om.

Den 28. september 2017 ba Hammersland om kopi av den underskrevne kontrakten mellom Halfdan Abotnes og Samnanger kommune i henhold til vedtak i Samnanger Formannskap den 10. februar 1967. Hun ba også om alle de avtalene Samnanger kommune ba om i anledning bygging og påkobling til vann- og avløp i denne saken når det gjelder byggetillatelse på gnr. 27, bnr. 123.

Den 29. september 2017 purrer Hammersland Samnanger kommune og til Fylkesmannen og ber ham om å ta seg av saken.

Den 29. september 2017 skriver Samnanger kommune at de ikke har det underskrevne eksemplaret av kontrakten mellom Halvdan Abotnes og kommunen i sitt arkiv. Hammersland ber dem om å lete mer.

Den 2. oktober 2017 skriver Hammersland til kommunen at den underskrevne avtalen skal være i kommunens arkiv.

Den 2. oktober 2017 kommer det e-post fra Fylkesmannen angående innsyn i dokumenter.

Den 3. oktober og den 13. oktober 2017 purret Hammersland på dokumentene i flere e-poster. Hun spesifiserer de dokumenter vi allerede har bedt om innsyn i.

Den 13. oktober 2017 purrer Hammersland igjen på innsyn i dokumenter.

Den 20. oktober 2017 var det ennå ikke mottatt dokumenter, og Hammersland klagde til Fylkesmannen.

Den 16. oktober 2017 sender Hammersland brev til Samnanger kommune der hun gjør oppmerksom på at det vil bli sendt krav om kostnader til juridisk bistand i anledning innsynskravet.

Den 17. oktober 2017 kommer det brev fra Stiegler om at alle henvendelser om innsyn skal gå gjennom advokatfirmaet Stiegler.

Den 19. oktober 2017 sender Fylkesmannen brev til Stiegler der de gjør oppmerksom på reglene for innsyn i dokumenter.

Den 2. november 2017 sendes klage på innsyn til Fylkesmannen grunnet kravene i brevet til Stiegler om at henvendelser om innsyn bare kan sendes Stiegler.

Den 5. desember 2017 gjentar Hammersland kravet om innsyn i brev til Samnanger kommune og med kopi til Fylkesmannen.

Haga purrer på dokumenter den 8. desember 2017. Haga får ingenting, og Hammersland purrer på vegne av Haga den 12. desember 2017. Haga purrer igjen den 5. januar og den 13. januar 2018.

Hammersland sender e-poster om innsyn til Fylkesmannen den 2. og den 15. og den 23. januar 2018.

Purring til Sivilombudsmannen der datert den 4. februar 2018. Hammersland oppgir da at det er sendt 49 dokumenter om innsyn i dokumenter, uten at det er mulig å få svar.

Sivilombudsmannen svarer den 16. februar 2018. Han ber om en spesifisert henvendelse om innsyn i dokumenter. Denne henvendelsen sender Hammersland den 26. februar 2018.

Sivilombudsmannen ringer til arkiv og snakker med Marianne Soleng den 5. mars 2018. Hun bekrefter overfor seniorrådgiver André Klagegg at hun vil fatte vedtak innen to uker, den 19. mars. Den 19. mars 2018 sender Samnanger kommune avslag på innsyn fordi de ikke har dokumentene. Samnanger kommune sender avslaget videre til Fylkesmannen til behandling.

Hammersland klager til Fylkesmannen den 9. april 2018 og gjør oppmerksom på at det gjelder dokumenter som kommunen er pliktig til å arkivere.

Den 13. april 2018 skriver Fylkesmannen at kommunen ikke kan levere ut dokumenter de ikke har. Han skriver at det kan bli et spørsmål om kommunen skulle hatt dokumentene i sitt arkiv, men det er utenfor Fylkesmannens oppgave å kontrollere. Det betyr at Samnanger kommune kan ha problemer med andre tilsynsorganer ved å ikke ha orden på sitt arkiv.

Den 16. april 2017 har Marianne Soleng funnet den underskrevne kontrakten mellom Halvdan Abotnes og Samnanger kommune. Hun oversender kontrakten på e-post. Den er datert den 25. februar 1967.

Samnanger kommune har da gitt innsyn i det viktigste dokumentet vi ba om innsyn i. Det betyr at vi etter nesten ett år har fått den kontrakten vi ba om innsyn i fra april 2017.

Det at Marianne Soleng, Arkivet, Samnanger kommune, den 16. april 2018 sendte oss den underskrevne kontrakten mellom Halvdan Abotnes og Samnanger kommune som vi ba om innsyn i for ett år siden, betyr at vi har fått medhold i innsynskravet. Det betyr at en avgjørelse er endret til gunst for oss, se forvaltningsloven § 36.

Når en avgjørelse endres til gunst for oss, da har vi krav på å få dekket de kostnadene vi har hatt til juridisk bistand, se ordlyden:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Vedtaket er endret til gunst for oss som parter. Vi har fått det vesentligste beviset vi ba om. Det betyr at vi har fått medhold i innsynskravet, og det betyr at Samnanger kommune skal dekke kostnader til juridisk bistand.

Dette kravet er fremmet innen fristen på tre uker.

Vedlagt følger timeliste. Beløpet, kr. 112.500,-, skal betales til konto nr. 9801 23 57648. Betalingsfrist er den 7. juni 2018. Ved betaling etter forfall påløper renter og purregebyr.

Vi minner om fristen i forvaltningsloven § 11a:

«Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.»

Vi ber om et svar på denne henvendelsen snarest.

Med vennlig hilsen

Jan Ove Haga

Terje Trengereid

Vedlegg: Timelister for krav om innsyn

Timeliste innsyn Krekavegen

2017	April		
	11	Bedt om innsyn i dok Krekavegen	0,25
	26	Ber om innsyn	0,5
	Mai		
	3	Purrer på dokumenter	0,25
	August		
	1	Ber Opheim om dokumenter	0,25
	21	Ber om dokumenter	0,25
	23	Ber om dok	0,25
	september		
	12	E-post til FM om innsyn	0,25
	15	E-post til Fylkesmannen	0,25
	18	Brev til Stiegler om innsyn	1
	18	Fylkesmannen ber SK svare på innsynskravet	0,5
	19	E-post om innsyn til politikerne	1
	20	Purring på dok til SK	0,25
	21	E-poster og telefon til FM om innsyn i dok	1
	22	Purring på dok fra SK	0,25
	26	Gjennomgang av 155 e-poster	1
	27	E-post - Ber om dokumenter	0,25
	28	Ber om innsyn i kontrakt	0,5
	29	E-post om innsyn til arkiv og til FM	0,25
	Oktober		
	2	Purring på avtale Abotnes SK	0,25
	2	Brev fra SK om dok	0,25
	3	Purring på dokumenter	0,5
	6	E-post fra arkiv	0,25
	9	E-post til arkiv om innsyn	0,25
	13	Ber arkiv om innsyn	0,25
	15	Purring til SK på dokumenter	3
	16	Ber FM om innsyn i dok	0,5
	18	Klge på innsyn til FM	0,5
	19	Mottatt brev fra Stiegler om innsyn	1
	20	Klage til FM på dokumenter	0,25
	23	Til FM om at ikke interne dok	0,25
	24	Brev fra Stiegler datert den 23 oktober 2017	0,5
	29	Brev til FM om innsyn	2
	31	Klage til FM om innsyn	0,5

Stiegler

Retten på din side
Selvikveien 24
5106 Øvre Ervik

Att: Solfrid Hammersland

Bergen, 15.06.2018
E-post: dn@stiegler.no
Ansvarlig advokat: Dag Nødtvedt
Vår ref. 12122

VANN – OG KLOAKKLEDNING I KREKAVEGEN – JAN OVE HAGA - SAMNANGER KOMMUNE

I forholdet mellom de ovennevnte (og Terje Trengereid) foreligger det to aktuelle tema som skal besvares:

1) Krav om omkostningsdekning

Haga og Trengereid har samme rettet henvendelse til kommunen angående dekning av omkostninger tilknyttet vannledningstvisten.

Samnanger kommune har behandlet henvendelsen, og vedlagt følger vedtak av 12.06.18.

Som De vil være kjent med fra tidligere, kan vedtaket evt påklages til Fylkesmannen i Hordaland med klagefrist 3 uker fra mottatt vedtak.

* * *

Kommunen har vedtatt avslag idet Fvl § 36 ikke hjemler krav på dekning i dette tilfellet.

Jeg vil for ordens skyld påpeke at kommunen med vedtaket ikke har tatt stilling til kravets innhold og størrelse for det tilfellet at Fvl § 36 mot formodning kan anvendes – jfr likevel bemerkninger om dette i vedtaket.

2) Vanntrykk og – mengde

Jeg viser til Deres email av 12.06.18.

De overser at kommunen leverer tilfredsstillende trykk og mengde så langt dens leveringsplikt rekker.

Stiegler

2

Kommunens ansvar stanser der den private ledningen begynner, og fra samme punkt er det den private huseier som må innrette seg slik at trykk og mengde frem til boligen er tilfredsstillende.

Hvis det er nødvendig med pumpe eller annen innretning for å oppnå dette – noe målingene tilsier – må huseier selv besørge nødvendige eller ønskete tiltak.

* * *

Jeg har tidligere påpekt at saksbehandlingen blir tungvint når korrespondanse sendes fra både part og rettshjelper

Det anmodes derfor om at henvendelser i tvisten sendes via undertegnede.

Med vennlig hilsen
Advokatfirma Stiegler AS

Dag Nødtvedt
Advokat

Jan Ove Haga og Terje Trengereid

Vår referanse:

2014000969/18/5173/5/HLV

Arkivkode:

GBNR - 27/14,19

Dykkar referanse:

Dato:

12.06.2018

Krav om dekking av juridisk bistadn til innsyn i dokumenter vedk. vasslednig i Krekavegen

Det er i dag gjort følgjande delegert vedtak i sak 089/2018:

Vedtak:

Samnanger kommune ser ikkje at det ligg heimel for å kunne innfri kravet om å få dekkja omkostningane for juridisk hjelp, og kravet vert avslått.

Kravet om å få dekkja omkostningar tilknytt vassledning i Krekavegen er basert på Forvaltningslova § 36. Det føreligg ikkje vedtak som er omgjort til fordel for dykk, og det er ikkje vedteke avslag der dykk vert nekta innsyn. Det ligg dermed ikkje føre heimel for å krevje dekking av om kostningar.

Med helsing

Charlotte Hageberg
rådmann

Hilde-Lill Våge
assisterande rådmann

Kopi til

Knut Harald Frøland

Adresseliste:

Jan Ove Haga og Terje
Trengereid

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Hilde-Lill Våge	Arkivkode: GBNR - 27/14,19
Arkivsaksnr: 14/969	Løpenr: 18/4758
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Delegert til administrativt nivå		089/2018

Krav om dekking av juridisk bistadn til innsyn i dokumenter vedk. vassledning i Krekavegen

Delegert til administrativt nivå:
Handsaming i møtet:

DEL- 089/2018 Vedtak:

Vedtak:

Samnanger kommune ser ikkje at det ligg heimel for å kunne innfri kravet om å få dekkja omkostningane for juridisk hjelp, og kravet vert avslått. Kravet om å få dekkja omkostningar tilknytt vassledning i Krekavegen er basert på Forvaltningslova § 36. Det føreligg ikkje vedtak som er omgjort til fordel for dykk, og det er ikkje vedteke avslag der dykk vert nekta innsyn. Det ligg dermed ikkje føre heimel for å krevje dekking av om kostningar.

Dokument som er vedlagt:

Krav om dekking av juridisk bistand til innsyn i dokumenter

Kva saka gjeld: Krav om å få dekkja omkostningar knytt til innhenting av opplysningar om vassledning i Krekavegen, jf FVL § 36.

Bakgrunn for saka: Jan Ove Haga, Vidar Trengereid og ved rettshjelpar Hammersland har bedt om innsyn i ei rekkje kommunale dokumenter og arkiv. Kommunen sitt arkiv har etterkommet dette fullt ut så langt det har vore moglg å etterkome.

Det er ikkje vedteke noko avslag m.h.t å nekte innsyn. Som dykk sjølv seier ble det 19.03.18 fatta vedtak om avslag fordi arkivet ikkje hadde dei aktuelle dokumenta. Dersom kommunen hadde hatt dokumenta, og dei ikkje kunne vert haldt utanfor innsyn etter Forvaltningslova eller

Offentlegheitslova, ville dykk ha fått dei.

Avtalen med Abotnes vart derfor sendt uoppfordra til Haga/Hammersland då den ble funnet. Kommunen er i gang med å digitalisera sitt arkiv og i den forbindelse ble avtalen funnet ein anna stad enn man ville plassert/kodet den i dag. Plasseringa/arkivkoden pr 1967 kan ein meina ikkje var riktig. Så når avtalen ble funne vart den sett i rett samanheng, og av interesse for Haga/Hammersland. Kopi av avtalen var derfor sendt og det er ikkje gjort noko endringsvedtak.

Vurderingar og konsekvensar:

Haga/Trengereid meiner saka er ein forvaltningssak og har heimla kravet i FVL § 36.

Samnanger kommune har ikkje vedteke eit endringsvedtak, og det er ikkje heimel for å nytte § 36.

Kravet og den vedlagte timelista er mangelfull. Det fremgår ikkje kven dei oppførte timane er utført av. Dersom timane er brukt av Haga eller Trengereid må dei spesifisera desse kvar for seg. Timane som er fakturert av Hammersland må vera fakturert for seg og gå fram av faktura og timelister. FVL § 36 gjev kunn heimel til dekking av juridisk bistand og ikkje utgifter Haga/Trengereid sine egne timar. Bestemmelser føresett og at dette gjeld nødvendige utgifter.

Det ligg heller ikkje heimel for å kunne innfri kravet om å få dekka omkostningane for juridisk hjelp, og kravet vert avslått. Samnanger kommune finn det på denne bakgrunn ikkje nødvendig å gå nærare inn på sjølve kravet.

Retten på din side
Selvikveien 24

5106 Øvre Ervik

20. juni 2018

Samnanger kommune
Tyssevegen 217

5650 Tysse

Deres referanse 14/969/17/2377/TEK/NF

Krav om dekning av sakskostnader i anledning innsyn i dokumenter.

Viser til avslag innsyn i dokumenter i henhold til ´vedtak´ fattet den 12. juni 2018.

**Det er både formelle og materielle mangler ved ´vedtaket`, og ´vedtaket´ er dermed ugyldig.
Det må fattes nytt vedtak.**

1. ´Vedtaket´ er fattet av rådmannen.

Vedtaket er fattet av rådmann Charlotte Hageberg den 12. juni 2018. I «Saksframlegg» heter det «Delegert til administrativt nivå». Delegasjonshjemmel og dato er ikke oppgitt.

Gjeldende delegasjonsreglement for Samnanger kommune den 12. juni 2018 oppgir at rådmannen har «Tilvisningsmyndighet for heile kommunebudsjettet». Vi ber om å få opplyst rekkevidden av denne tilvisningsmyndigheten.

2. Det er ikke fattet ´vedtak´.

Dette skal være et enkeltvedtak, og reglene for enkeltvedtak er ikke fulgt. Det betyr at en etterlyser opplysning om klagerett, klagefrist og klageorgan. Det er Samnanger kommune som skal opplyse om dette i vedtaket, informasjonen skal ikke komme fra et utenforstående advokatfirma. Det påståtte ´vedtaket´ fyller ikke kravene satt til vedtak i forvaltningsloven og er ugyldig.

Konsekvensen er at vedtaket må gjøres på nytt.

3. Forvaltningsorganet har ikke varslet parten.

Ifølge forvaltningsloven § 27 er det forvaltningsorganet som selv skal varsle parten. Vedtaket er sendt gjennom advokatfirmaet Stiegler. Det betyr at vedtaket ikke er sendt fra Samnanger kommune slik forvaltningsloven krever.

Vi ber om å få opplyst hvilken bemyndigelse advokatfirmaet Stiegler har fått fra Samnanger kommune til å drive med saksbehandling for kommunen, hvem som har vedtatt fullmakten og hvilken lovhjemmel som ligger til grunn for at advokatfirmaet Stiegler driver med saksbehandling for Samnanger kommune.

Minner også om det Fylkesmannen i Hordaland skriver den 18. september 2017, se vedlegg:

«Det er uklårt for Fylkesmannen kva for rolle det eksterne advokatfirmaet har i saka, men vi presiserer uansett at det er kommunen som har ansvaret for å ta stilling til innsynskravet innan dei fristane nemd ovanfor.»

Dette gjelder også andre forvaltningssaker i Samnanger kommune, eksempel foreliggende sak.

4. Kravet om sakskostnader er en forvaltningssak og saksbehandlingen skal foretas av Samnanger kommune.

Dette kravet om sakskostnader er en forvaltningssak, se forvaltningsloven § 1:

«Loven gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov.»

Krav om sakskostnader gjelder den virksomhet som drives av Samnanger kommune. Dette er en forvaltningssak. Det betyr at det er Samnanger kommune som skal besvare krav om sakskostnader. Da synes det spesielt at advokat Nødtvedt skriver den 15. juni 2018:

«Jeg har tidligere påpekt at saksbehandlingen blir tungvint når korrespondansen sendes både fra part og rettshjelper.

Det anmodes derfor at henvendelser i tvisten sendes undertegnede.»

Da dette er en forvaltningssak, og ikke en `tvist`, er rett organ Samnanger kommune. Advokatfirmaet Stiegler har fortsatt ingenting med denne forvaltningssaken å gjøre. Se også her det Fylkesmannen i Hordaland skriver til Samnanger kommune den 18. september 2017:

«Det er uklårt for Fylkesmannen kva for rolle det eksterne advokatfirmaet har i saka, men vi presiserer uansett at det er kommunen som har ansvaret for å ta stilling til innsynskravet innan dei fristane nemd ovanfor.»

Det betyr at Samnanger kommune ikke kan overlate saksbehandling til advokatfirmaet Stiegler.

5. Tungvint saksbehandling når Samnanger kommune overlater saksbehandlingen til advokatfirmaet Stiegler.

Både mine klienter og undertegnede mener at saksbehandlingen blir tungvint når advokatfirmaet Stiegler driver med saksbehandling for Samnanger kommune. Til tross for varselet advokatfirmaet Stiegler fikk fra Fylkesmannen i Hordaland i september 2017, fortsetter advokatfirmaet Stiegler å drive med saksbehandling for Samnanger kommune. Advokatfirmaet Stiegler bes derfor om å unnlate å blande seg inn i de forvaltningssaker mine klienter har i Samnanger kommune i fremtiden –

fordi advokatfirmaet Stieglers innblanding fører til økte kostnader for mine klienter. Disse vil bli krevd dekket av Samnanger kommune.

Dersom Samnanger kommune har behov for juridisk bistand fra advokat, da er det en sak mellom kommunen og advokaten. Klienter og undertegnede har krav på å bli holdt utenfor den bistand Samnanger kommune trenger fra advokat. Men, når Samnanger kommune først lar seg bistå av advokat, da forventer en at advokaten sørger for at saksbehandlingen følger reglene i forvaltningsloven. Det har ikke skjedd i denne saken.

Det er Samnanger kommune som er adressat for henvendelser, og det er Samnanger kommune som etter forvaltningsorgan er ansvarlig for at svar sendes innenfor de frister og har det innhold som gjelder etter forvaltningsloven.

6. Vedtaket inneholder flere formelle feil.

Det heter i forvaltningsloven § 27, første ledd:

«Det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, skal sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig. ... Underretning skal gis av det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, hvis ikke særlige grunner tilsier at dette overlates til et annet organ.»

Viser også da til forvaltningsloven § 27, tredje ledd:

«I underretningen skal videre gis opplysning om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten etter § 18, jfr § 19 til å se sakens dokumenter.»

En forventer derfor at Samnanger kommune sender ut et nytt vedtak som tilfredsstillende de krav som stilles til vedtak.

Merk at klagefrist starter å løpe først tre uker etter at parten har mottatt underretning om vedtaket. Det betyr at endelig klagefrist ikke har begynt å løpe. Dette er derfor en foreløpig klage på det mangelfulle 'vedtaket' som ble fattet den 12. juni 2018.

7. Innholdet i vedtaket er ugyldig.

Begrunnelsen for avslag på sakskostnader er at

«Det føreligg ikkje vedtak som er omgjort til fordel for dykk, og det er ikkje vedteke avslag der dykk vert nekta innsyn. Det ligg dermed ikkje føre heimel for å krevja dekking av om kostningar.»

Dette er en misforståelse som medfører at 'vedtaket' er ugyldig.

Det er krevd innsyn i dokumenter en rekke ganger, og innsynskravet omfatter den underskrevne avtalen med Halvdan Abotnes. Denne avtalen skal være i Samnanger kommunes arkiv, og dette er påpekt en rekke ganger både av klienter og undertegnede.

Spørsmålet om vedtak om å avslå innsyn og vedtak i å innvilge innsyn behandles under punkt 8 og punkt 9.

8. Unnlate å besvare henvendelser er å nekte innsyn.

Det heter i offentlighetsloven § 32, andre ledd:

«Dersom den som har kravd innsyn, ikkje har fått svar innan fem arbeidsdagar etter at organet mottok kravet, skal dette reknast som eit avslag som kan påklagast etter første ledd.»

Det betyr at når Samnanger kommune ikke har besvart henvendelsen innen fem dager, da er det å regne som et avslag på innsyn. Det er da ikke nødvendig med et formelt avslag der kommunen skriver et vedtak om avslag på innsyn. Det betyr at det faktisk at Samnanger kommune ikke har besvart de 49 henvendelsene om innsyn, så regnes det som avslag på innsyn.

Samnanger kommunes begrunnelse for avslag på sakskostnader bygger på misforståelse av det regelverk som gjelder for avslag på innsyn.

Dette betyr at Samnanger kommune allerede våren 2017 avsto innsyn i avtalen mellom Samnanger kommune og Halvdan Abotnes.

9. Forsendelse av dokumenter er å innvilge innsyn.

Det følger av forvaltningsloven § 18 at mine klienter har rett til innsyn i en forvaltningssak. Det følger av offentlighetsloven § 3:

«Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.»

Det betyr at alle som henvender seg til Samnanger kommune om avtalen mellom kommunen og Abotnes, har krav på kopi av dokumentet.

Når Samnanger kommune får henvendelser om innsyn i dokumenter, da gjøres det på følgende måte:

1. En ber om innsyn
2. Arkiv sender det forespurte dokumentet

Det vanlige er altså ikke at Samnanger kommune fatter vedtak om innsyn. Det følger av lovverket at det å faktisk sende eller ikke sende dokumentene er henholdsvis innvilgelse eller avslag på innsyn – uavhengig av om Samnanger kommune har fattet et formelt skriv som kalles ´vedtak´ eller ikke.

Det betyr at det å sende den undertegnede avtalen mellom Samnanger kommune og Halvdan Abotnes er det samme som å fatte et vedtak om å innvilge innsyn.

10. Samnanger kommune har avslått innsyn for deretter å innvilge innsyn.

Da Samnanger kommune unnlot å besvare de 49 henvendelsene om innsyn var det å betrakte som et avslag på innsyn, se offentlighetsloven § 32, andre ledd. Det betyr at Samnanger kommune avsto innsyn i avtalen med Halvdan Abotnes ved å besvare henvendelsene.

Deretter har Samnanger kommune innvilget innsyn i avtalen ved å sende den underskrevne avtalen den 16. april 2018, se offentlighetslovens § 3.

Samnanger kommune har dermed først avslått innsyn i dokumenter og deretter innvilget innsyn ved sin faktiske handlemåte å sende avtalen med Abotnes.

Det betyr at vilkårene i forvaltningslovens § 36 for først å avslå innsyn for deretter å innvilge innsyn er oppfylt. Dette er å endre vedtaket til gunst for mine klienter.

Hva Samnanger kommune bestemte den 16. mars 2018 har ingen betydning i forhold til det reelle avslaget på innsyn og den etterfølgende innvilgelse av innsyn ved forsendelsen den 16. april 2018.

Konsekvensen er at Samnanger kommune skal betale kostnadene til juridisk bistand for å få innsyn.

11. Samnanger kommunes argumentasjon.

Samnanger kommune skriver den 12. juni 2018:

«Dersom kommunen hadde hatt dokumenta, og dei ikkje kunne vert haldt utanfor innsyn etter Forvaltningslova eller Offentlegheitslova, ville dykk ha fått dei.»

Det faktiske forhold viser at mine klienter har fått dokumentet, og da er argumentasjonen ikke holdbar. Det avgjørende er at det først ble avslått innsyn ved at dokumentene ikke ble sendt, og at det den 16. april 2018 ble gitt innsyn i dokumentet. Da er brevet datert den 19. mars 2018 uten betydning.

12. Oppbevaring av dokumenter.

Det følger av arkivloven at Samnanger kommune plikter å ha i orden på sitt arkiv.

Samnanger kommune skriver:

«Avtalen med Abotnes ble derfor sendt uoppfordra til Haga/Hammersland då den ble funnet. Kommunen er i gang med å digitalisera sitt arkiv og i den forbindelse ble avtalen funnet ein anna stad enn man ville plassert/kodet den i dag.»

En har fått informasjon om at Interkommunalt arkiv har hatt som oppgave å rydde i arkivet til Samnanger kommune, og at dette skjedde i 2016. Det ferdig ryddede arkiv for årene 1965-1985 ble sendt tilbake til Samnanger kommune i 2016. Interkommunalt arkiv skriver at det ble ryddet i blant annet

Arkiv 1242 – 012, Formannskapet, (som behandlet sak og avtale med Halvdan Abotnes)

Arkiv 1242 – 501, Teknisk etat og

Arkiv 1242 – 513, Teknisk utvalg.

Avtalen med Halvdan Abotnes skal finnes i arkiv for Formannskapet i Samnanger kommune, og skal være ordnet av Interkommunalt arkiv i 2016. Dersom det er kommet rot i arkivet og dokumentet ikke kan finnes i 2017/2018, men deretter gjenfinnes, da er det Samnanger kommunes eget ansvar at dokumentet ikke kunne gis innsyn i.

Ifølge arkivloven er det Samnanger kommune som er ansvarlig for sitt eget arkiv. Mine klienter kan ikke lastes for de feil og det rot Samnanger kommune har i sitt arkiv. Det er grovt urimelig at mine klienter skal belastes kostnader ved at Samnanger kommune har rot i sitt arkiv.

Konsekvensen er at det må bli Samnanger kommune som skal betale for kostnadene for å få innsyn i avtalen med Abotnes.

13. Det påløpte timeantallet.

Det heter i 'vedtaket':

«Kravet og den vedlagte timelista er mangelfull. Det fremgår ikkje kven av dei oppførte timane er utført av....»

Samtlige timer er utført av Hammersland, og det er kun dem som er fakturert.

De timene Haga og Trengereid har brukt for å få innsyn er holdt helt utenfor timelisten.

Det betyr at Samnanger kommune skal betale hele beløpet på kr. 112.500,-.

14. Nødvendige utgifter.

Samnanger kommune har vært særdeles vanskelig å kommunisere med. Kravet om innsyn burde vært løst på et langt tidligere tidspunkt. Haga og Trengereid er påført store kostnader ved Samnanger kommunes trenering og det å unnlate å besvare henvendelser. Det gjelder både krav om innsyn og andre forvaltningssaker som er tilknyttet denne saken om innsyn. Samnanger kommune svarte ikke på henvendelser om innsyn før undertegnede sendte saken til Sivilombudsmannen og Sivilombudsmannen deretter tok kontakt med kommunen. Mine klienter ser det slik at dersom det ikke hadde vært lagt ned dette arbeidet i krav om innsyn, så ville avtalen ikke blitt tilsendt.

Det er derfor Samnanger kommunes trenering av krav om innsyn som har ført til kostnadene for å få innsyn.

15. Vilka'ene for sakskostnader i forvaltningslovens § 36 er oppfylt.

Det heter i forvaltningsloven § 36, første ledd:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

«Vedtaket» om avslag ble en realitet ved at det ikke ble gitt innsyn i dokumentet, se offentlighetsloven § 32, andre ledd.

«Vedtaket» om å endre innsyn ble til en realitet ved at det faktisk ble gitt innsyn i avtalen, se forvaltningsloven § 18 og offentlighetsloven § 3.

Vedtaket om å avslå innsyn er dermed endret til gunst for mine klienter. Det følger da av forvaltningsloven § 36, første ledd, at mine klienter skal ha dekket kostnader til juridisk bistand for å få omgjort vedtaket.

Det er Samnanger kommunes plikt å ha orden i sitt arkiv, og det er Samnanger kommunes ansvar at dokumenter var lagt i feil mappe.

Konsekvensen er at Samnanger kommune plikter å dekke kostnadene på kr. 112.500,-.

Beløpet forfalt til betaling den 7. juni 2018. Fra den dag løper det forsinkelsesrenter.

Forsinkelsesrenter er pr. den 30. juni 2018 kr. 602,57. Purregebyr er kr. 60,-. Totalt beløp å betale er kr. 113.162,57. Beløpet skal betales til konto nr. 9801 23 57648.

I medhold av forvaltningsloven § 36 holder mine klienter fast kravet om betaling av sakskostnader.

Det gjøres oppmerksom på at dette er en foreløpig klage på et påstått ´vedtak´. Det kreves et nytt og korrekt vedtak som fyller kravene til vedtak i forvaltningsloven snarest. Klagefristen skal utvides i henhold til reglene i forvaltningsloven, og vedtaket skal fattes av forvaltningsorganet. Det kreves at advokatfirmaet Stiegler for fremtiden holdes utenfor saksbehandlingen i Samnanger kommune.

Ber om en tilbakemelding på denne henvendelsen snarest.

Dette er uansett en klage på et mangelfullt vedtak som må gjøres om og endres til å komme innenfor reglene i forvaltningsloven. Det betyr at når vedtaket datert den 12. juni 2018 endres, gjøres det til gunst for mine klienter.

Det betyr at det gis medhold i denne klagen. Konsekvensen er at Samnanger kommune skal betale kostnadene til juridisk bistand for å endre det påståtte vedtaket datert den 12. juni 2018 til et vedtak som er i tråd med reglene i forvaltningsloven. Det vil derfor påløpe kostnader til juridisk bistand for å rette opp i de feil Samnanger kommune har gjort ved det mangelfulle ´vedtaket´ av 12. juni 2018.

Med vennlig hilsen

Solfrid Hammersland
Jurist, revisor og rettshjelper
Mobiltelefon 483 52 285
rett@fikset.no
Retten på din side
Selvikveien 24
5106 Øvre Ervik

Retten på din side
Selvikveien 24

5106 Øvre Ervik

27. juli 2018

Samnanger kommune
Tyssevegen 217

5650 Tysse

Deres referanse 14/969/17/2377/TEK/NF

Krav om dekning av sakskostnader i anledning innsyn i dokumenter.

Viser til brev datert den 20. juni 2018 der det klages på manglende vedtak om dekning av kostnader til juridisk bistand.

Det skal fattes et enkeltvedtak om dekning av kostnadene. Det heter i forvaltningsloven § 11a, første ledd:

«Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.»

Det betyr at Samnanger kommune skal besvare henvendelsen straks.

Det heter videre i § 11a, tredje ledd:

«I saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar etter annet ledd dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.»

Samnanger kommune har ikke besvart henvendelsen i tråd med forvaltningsloven § 11a, og de har heller ikke sendt varsel om lang saksbehandlingstid.

Samnanger kommune skulle svart på henvendelsen innen den 20. juli 2018. Samnanger kommune plikter også å betale kostnader til juridisk bistand. Vi ber derfor om at Samnanger kommune straks fatter vedtak om å dekke kostnadene til juridisk bistand.

Med vennlig hilsen

Solfrid Hammersland
Jurist, revisor og rettshjelper
Mobiltelefon 483 52 285
rett@fikset.no
Retten på din side
Selvikveien 24
5106 Øvre Ervik

Terje Trengereid
Ørnefjellet 84

5174 Mathopen

Jan Ove Haga
Indre Tysse 30

5650 Tysse

2. oktober 2018

Samnanger kommune
Tyssevegen 217

5650 Tysse

Krav om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 / krav om erstatning som følge av påførte kostnader til juridisk bistand i anledning Samnanger kommunes fraskrivelse av ansvar for vannledning i Krekavegen.

Viser til sak angående vannledning i Krekavegen som har pågått i fire år, og møtereferat datert den 11. september 2018 der det er enighet om at vannledningen i Krekavegen er kommunal helt opp til Totlandsbekken.

Forvaltningsloven § 36.

Samnanger kommune fattet den 15. februar 2015 vedtak om å sikre mur i Krekavegen. Grunneier klagde, men Naturutvalget opprettholdt vedtaket. Naturutvalget vedtok at kommunen burde dekke halvparten av kostnadene ved oppbygging av muren, og formannskapet godtok å betale kr. 35.000,- + mva til grunneier Grindheim. Samnanger formannskap vedtok altså den 26. august 2015 å betale 50 % av kostnader til oppbygging av mur fordi vannledningen opp Krekavegen er kommunal.

Etter dette nektet Samnanger kommune i flere brev for at vannledningen var kommunal, og overlot alt ansvar til grunneierne Trengereid og Tysse.

Det ble da nødvendig å søke bistand hos rettshjelper for å få Samnanger kommune til å erkjenne eierskap til vannledningen.

Vi ser på møtereferatet datert den 13. september 2018 som et vedtak om å erkjenne eierskap til vannledningen. Det betyr at det er fattet et vedtak til gunst for oss som parter i saken. Referatet er datert den 13. september 2018, og referatet ble mottatt den 27. september 2018.

Konsekvensen er at vilkårene for å få dekket kostnader til juridisk bistand etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

Erstatning som følge av påført skade.

Samnanger kommune har ved å nekte for ansvar påført oss som grunneiere kostnader til juridisk bistand for å få rettet opp i de feil som er gjort av Samnanger kommunes administrasjon.

Dette er en erstatningsrettslig skade etter skadeserstatningsloven. Kostnadene til juridisk bistand skal da også dekkes etter erstatningsretten.

Konsekvensen er at Samnanger kommune skal betale for de kostnader de har påført oss som grunneiere ved å nekte for eierskap til vannledningen i Krekavegen.

Vi ser det slik at grunnet Samnanger kommunes langvarige påstander om at vannledningen er privat, og advokatfirmaet Stieglers krav den 7. september 2017 om at vi som grunneiere skulle gå til søksmål dersom vi var uenige i at det var vår private vannledning, har medført at vi er påført kostnader som burde ha vært helt unødvendige idet vannledningen nå er erkjent som kommunal.

Konsekvensen er at Samnanger kommune er erstatningsansvarlig for de kostnader vi har hatt til juridisk bistand.

Det er gått med 118,5 timer til juridisk bistand. Timepris er kr. 2.500,- + mva. - noe Samnanger kommune har vært kjent med fra den 4. mai 2018.

118,5 timers juridisk bistand	kr. 296.250,00
25 % mva	kr. 74.062,50
Til sammen å betale	kr. 370,312,50

Deler av beløpet er kostnader som følge av Samnanger kommunes manglende vilje til å gi innsyn i saksdokumenter, og beløpet som ble fakturert den 4. mai 2018 er inkludert i beløpet over. Dette brevet er også en purring på tidligere faktura.

Beløpet, kr. 370.312,50, skal betales til Retten på din side Solfrid Hammersland på konto nr. 9801 23 57648 innen den 2. november 2018. Ved betaling etter forfall påløper renter og purregebyr.

Vi gjør oppmerksom på at saken ennå ikke er ferdig avsluttet idet vannledningen ennå ikke er rettet. Det kan derfor påløpe ekstra kostnader til juridisk bistand.

Med vennlig hilsen

Terje Trengereid

Jan Ove Haga

Vedlegg: Timeliste.

Timeliste Terje Trengereid og Jan Ove Haga - Krekavegen

	timer
apr.17	
10 Møte klienter	1
11 Sett på dokumenter og bedt om innsyn	2
12 Sendt brev til kommunen	0,25
18 Spm ang. brev til Naturutvalget	0,5
19 Forberede brev til kommunen	4
20 Skrive brev, lese dok og e-poster om korrekt faktum	6
21 Tilrettelegging og utsendelse	1
25 Samtale om møte i Naturutvalget, snakket med ordfører	1
27 Snakket med kommunen flere ggr, e-poster, mangler dokumenter	1
mai.17	
3 e-poster og brev til kommunen	1
6 Mottatt brev fra vitne	0,5
7 Hentet disketter hos vitne	1
8 Snakket med kilder og Haga, e-poster med bekreftelser	1
10 E-poster om i morgen på interkomm arkiv	0,5
11 Gransket i arkivet	3,5
15 Brev til kommunen	4
16 Brev til kommunen	2
17 Ferdigstille brev til kommunen	2
27 E-poster	0,25
jun.17	
28 Skrevet brev og sendt e-post	1
aug.17	
1 Samtale med Opheim om dokumenter, klage på oppførsel	1
2 Klage på Opheim og krav om annen saksbehandler	2
3 Ang brev til kommunen	1
5 Skriv ang habilitet	0,5
6 E-poster	0,5
15 Klage på Opheim	3
16 Ferdigstille klage på Opheim	2
21 Snakket med Haga, ordfører, ass rådmann, venter på dok	1
23 Brev fra Stiegler	0,25
26 E-poster	0,25
27 E-poster	0,25
sep.17	
5 Snakket med rådmann, skal undersøke saken	0,5

6	Nytt brev til kommunestyret		2
7	Flere utsendelser og orientering om sak		0,5
13	Brev til kommunestyret		2
14	Brevet til kommunen		2
18	Brev til Stiegler om innsyn		1
19	E-post til FM om innsyn	dok sendt politikerne	1
20	purring på dokumenter til SK		0,25
21	E-poster og telefon til FM om dok		1
22	Purring på dok fra SK		0,25
26	Gjennomgang av 166 e-poster	fra SK	1
28	Ber om innsyn i kontrakt Abotnes og SK		0,5
okt.17			
4	Interkommunalt arkiv		4
15	Purring på dokumenter		2
18	Klage på innsyn til FM		0,5
19	Mottatt brev fra Stiegler om innsyn		1
29	Brev til FM		1
31	Klage til FM ang innsyn, telefonsamtaler		0,5
nov.17			
1	Skriv til FM om innsyn		3
2	Klargjøre skriv til FM		1
8	E-poster til FM ang innsyn		0,25
21	Bedt FM om innsyn		0,25
22	Brev fra FM sendt Stiegler, sendes SK		0,5
des.17			
5	Brev til komm.styret om innsyn		2
11	Ang forsendelse til kommunen, diverse telefonsamtaler		1
12	Telefoner og e-poster		1
2018			
Januar			
2	Ber FM om å purre SK		0,25
3	Telefon til Sivilombudsmannen		0,25
10	Lest brev sendt kommunestyret, e-poster om sak		0,5
15	Purring til FM		0,25
18	Møte med politikerne i Krekavegen		3
23	Purring til FM		0,25
Februar			
3	Klage innsyn Sivilombudsmannen		3
8	Varsel om søksmål		1
21	Brev fra Stiegler, e-poster og samtale med klienter		1

mars		
8	Brev fra Sivilombudsmannen	0,25
8	Purrer på dok fra SK	0,25
19	E-post fra Arkiv SK	purring FM
		0,25
april		
2	Brev til FM om innsyn	1
4	E-poster om sak	0,25
5	E-poster innsyn	0,25
9	Mer i brev om innsyn til FM	1
10	Fortsatt brev om innsyn til FM	1
13	E-poster om møte og avslag innsyn fra FM	avslag innsyn fra SK
		1
16	Fått innsyn i avtale med Abotnes og SK fra 1967	0,25
19	E-poster om møte	0,25
23	Angående innsyn	0,25
24	Arbeid med sak	1
25	Klargjort til møte	1
26	Møte hos Stiegler og formøte med klienter	3
30	E-poster om innsyn i dokumenter	0,25
juni		
2	Samtaler om vente med stevning	0,5
8	Brev fra Stiegler	e-poster klienter
		0,5
12	Samtaler og e-poster om sak	0,5
14	Angående betaling av kostnader innsyn	0,25
19	E-poster om avtale	0,25
20	Klage på påstått vedtak om betaling	5
25	Jobbet med sak og dokumenter	2,5
27	Jobbet med stevning	1
31	Orienterer klienter om sak	0,25
juli		
12	Jobbe med sak og forberede stevning	1
august		
3	Brev fra SK og orientering til klienter	0,25
12	E-poster om sak	0,25
13	E-poster om vannmåling	0,5
20	Brev til SK	1
21	E-post fra kommunen	0,25
26	Forberede og skrive stevning	2,75
27	Arbeid med stevning	2,5
28	E-poster til og fra klienter	0,5
29	E-poster om sak	0,25
30	Orientering fra klient etter møte i formannskapet	0,5

september

6	Orientering om møte med kommunen	0,5
11	Orientering etter møte med kommunen	0,5
13	Orientering om sak kommunestyret	0,5
27	E-post om sak referat fra møte	0,5

SAMNANGER KOMMUNE
Rådmannskontoret

Retten på din side
v/Solfrid Hammersland
Selvikveien 24
5106 ØVRE ERVIK

Vår referanse:
18/613/18/6437/5/HLV

Arkivkode:
GBNR-27/14,19

Dykkar referanse:

Dato:
31.07.2018

Mellombels svar
Handsaming av klage på vedtak vedk erstatning

Me stadfester med dette at Samnanger kommune har motteke brevet ditt datert 20.06.2018 .
Grunna avvikling av ferie kan klagen tidlegast verte handsama innan 31.08.2018.

Med helsing

Hilde-Lill Våge
assisterande rådmann

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

4254701 1566147 c5e2-4711-8a83-5b0bea04713

Adresse:
Tyssevegen 217,
5650 Tysse

Kontakt
Tlf: 56 58 74 00
postmottak@samnanger.kommune.no
www.samnanger.kommune.no

Søkhandsamar
Direktetelefon: 56 58 74 22
E-post:
hlv@samnanger.kommune.no

Kontonr.
3562 07 00035
Foretaksnr.:
NO 964 968 985

Samnanger kommune – vedtak frå tidlegare møte i kontrollutvalet relatert til mur mv. i Krekavegen.

PS 15/15 Henvending vedr. klage på sakshandsaming i Samnanger kommune

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 21.05.2015

Handsaming i møtet:

Møtet vart lukka under handsaminga av saka etter § 13 i Offentleglova, jamf. Forv.lova § 13 e. Tilstades under handsaminga var ansvarlege revisorar Gunnar Hoff og Bjarne Ryland frå Deloitte og ordførar Marit Aksnes Aase.

Kontrollutvalet drøfta saka ut frå informasjon som var sendt ut i posten, gradert som ikkje offentleg. Klagen som er sendt til kontrollutvalet vart gjennomgått og nøye drøfta. Det vart og orientert om annan korrespondanse / mailutveksling mellom kommunen og innbyggjar som har klaga på sakshandsaming i Samnanger kommune.

Konklusjon etter drøfting blei at kontrollutvalet ønskjer å få ein gjennomgang av saka av ein uhilda instans. Utvalet ønskte å be Deloitte om ein slik gjennomgang. Gunnar Hoff orienterte om at Deloitte kan gjennomgå saka for kontrollutvalet og koma med ei vurdering / eit notat om sakshandsaminga i saka. Det vart stadfesta at eit slikt notat kan ligga føre til kontrollutvalet sitt neste møte, som er fastsett til 22.06.15. Kontrollutvalet bad og om at informasjon om dette vert sendt til vedkomande som har sendt klagen. Vedtak som vart fatta i saka var samrøystes.

Vedtak:

1. Kontrollutvalet ber Deloitte føreta ein gjennomgang og gjera ei vurdering av sak vedr. klage på sakshandsaming i Samnanger kommune.
2. Notat med revisor sine vurderingar skal leggest fram for kontrollutvalet i møte 22.06.15.
3. Det skal sendast melding om handsaming av saka i dette møtet til den innbyggjaren som har sett fram klagen.

PS 25/15 Klage på sakshandsaming - gjennomgang og vurdering av saka

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek opplysningane som kjem fram i Deloitte sitt notat, datert 22.06.15, til orientering.

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 16.09.2015

Handsaming i møtet:

Ordførar var tilstades under handsaminga. Gunnar Husabø frå Deloitte orienterte om arbeidet med saka. Kontrollutvalet drøfta og gjennomgjekk dokumenta, både memo frå Deloitte og svarbrev frå Haga datert 08.08.15.

Dersom det kjem svar frå beredskapsavdelinga eller miljøvernavdelinga hjå Fylkesmannen, eller frå Mattilsynet, ber kontrollutvalet om å få tilsendt kopi av svarbrev.

Konklusjon etter kontrollutvalet si drøfting var at forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tek opplysningane som kjem fram i Deloitte sitt notat, datert 22.06.15, til orientering.

PS 41/15 Klage på sakshandsaming i Samnanger kommune - ny handsaming

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak

Saksprotokoll i Kontrollutvalet - 25.11.2015

Handsaming i møtet:

Kontrollutvalet gjennomgjekk dokumenta som ligg føre og drøfta saka. Etter drøfting var det semje om at kontrollutvalet finn at dette ikkje er ei sak som utvalet vil prioritera å gjera noko med vidare. Grunngeving for dette er at det ikkje ligg til oppgåvene til kontrollutvalet å ta stilling til dei påstandar og krav som er sett fram i skriv av 11.11.15 frå Jan Ove Haga. Det ligg heller ikkje til kontrollutvalet å vera klageorgan for saker som ikkje vert løyst når krav vert sett fram ovanfor kommunen. Kontrollutvalet sitt mandat er mellom anna å sjå til at regelverk og rutinar vert ivareteke på generelt grunnlag. I grunngevinga for si avgjerd vil kontrollutvalet vidare peika på oppsummeringa i memo frå Deloitte datert 22.06.15.:

«Kommunen har ingen skriftlege eller formaliserte rutinar for handsaming av denne type saker, men det blir opplyst at den normale prosessen i slike saker er at innkomen melding blir registrert, og at meldinga blir vurdert. Det blir deretter gjennomført eventuell synfaring og vurdering av forholda på staden. På grunnlag av vurderinga blir det eventuelt sendt pålegg til grunneigar eller ansvarleg, og det blir gjeve tilbakemelding til melder. Ut ifrå tilgjengeleg dokumentasjon og opplysningar frå kommunen er denne prosessen, med unntak av at den telefoniske kontakten i byrjinga av oktober 2014 og dei to etterfølgjande synfaringane ikkje vart registrert, følgt også i dette tilfelle.

Vi kan ikkje sjå at det er grunnlag for dei påstandane i klagen som er sendt kontrollutvalet, og som gjeld sakshandsaminga i kommunen.»

Kontrollutvalet uttalte i si grunngeving vidare at dei vil prioritera å følgja opp arbeid med å få på plass rutinar når det gjeld handsaming av liknande saker i kommunen.

Denne konkrete saka vil kontrollutvalet ikkje prioritera å gjera meir med. Vedtak i saka var samrøystes

Vedtak:

1. Kontrollutvalet har gjennomgått saka på nytt og finn at dette ikkje er ei sak kontrollutvalet vil prioritera å gjera meir med.
2. Kontrollutvalet seier seg med dette ferdig med saka.

PS 23/18 Referatsaker

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 14.05.2018

RS 10/18 – Brev til kontrollutvalet i Samnanger kommune

Utvalsleiar Brigte Olav Gåsdal tok opp spørsmål om habilitet og grunn gav dette for kontrollutvalet. Han gjekk deretter ut frå møtet. Gisle Øye tok sete i staden, og nestleiar Anne Gerd Tandstad overtok møteleiinga. Kontrollutvalet drøfta spørsmålet om ugildskap og det vart samrøystes vedteke å kjenna Brigte Olav Gåsdal ugild ut frå Forvaltningslova § 6, 2.ledd.

Sekretariatet v/Kari Nygard delte ut og gjekk gjennom følgjande dokument som bakgrunn for saka:

Memo frå Deloitte datert 22.06.15.

Saksframlegg – klage på sakshandsaming – frå KUV-møte 16.09.15

Partsbrev vedr. klage på sakshandsaming – ny handsaming i KUV-møte 25.11.15.

Etter gjennomgangen trådte Kari Nygard frå møtet i saka og overlet sekretær oppgåva til Helge Johansen. Grunnen for dette er at Kari Nygard har nær slektning som innehar stilling i Samnanger kommune i teknisk sektor.

Kontrollutvalet diskuterte saka ut i frå det som kjem fram av bakgrunnen for saka og brevet som er kome inn til kontrollutvalet. Etter drøfting vart utvalet einig om følgjande:

Kontrollutvalet sitt mandat er mellom anna å sjå til at regelverk og rutinar i kommunen vert ivareteke.

Kontrollutvalet er ikkje eit klageorgan. Kontrollutvalet vurderer at denne saka er av privatrettsleg karakter, og at det har oppstått ein konflikt mellom Samnanger kommune og Terje Trengereid / Jan Ove Haga. Det er ikkje kontrollutvalet si oppgåve å løysa slike privatrettslege konflikter.

Vedtaket som vart fatta var samrøystes.

Vedtak:

Kontrollutvalet har handsama saka på nytt og konkluderer med at dette ikkje er ei sak for kontrollutvalet. Kontrollutvalet seier seg endeleg ferdig med saka.

Etter at vedtak i saka var fatta tok Brigte Olav Gåsdal på ny plass i møtet og overtok møteleiing igjen. Kari Nygard kom og inn og overtok sekretær oppgåva. Gisle Øye gjekk ifrå møtet.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2015/131-24
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	43/18	03.12.2018

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020 - val av nytt prosjekt

Bakgrunn

Viser til saksframlegg til møte i kontrollutvalet 03.10.17. Vedtaket som blei gjort i kommunestyret 15.12.16, då «Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2020» blei vedteke var referert som bakgrunn for saka. Vidare blei det drøfta kva prosjekt ein skal prioritere å starte forvaltningsrevisjon innan. Rådmann orienterte i møte 03.10.17 om at administrasjonen er i ferd med å starte opp eit internt prosjekt i kommunen som går på reduksjon av sjukefråværet i Samnanger kommune. Sidan dette prosjektet er prioritert på førsteplass i Plan for forvaltningsrevisjon», valte kontrollutvalet å gjera slikt samrøystes vedtak:

1. *Val av prosjekt for forvaltningsrevisjon vert utsett til neste møte.*
2. *Administrasjonen ved rådmann vert beden om å leggja fram ei orientering om arbeid som er starta innan dei aktuelle fokusområda.*
3. *Ut frå slike opplysningar vil kontrollutvalet så vurdere vidare kva prosjekt som peikar seg ut som aktuelt for forvaltningsrevisjon.*

Rådmann har sendt svar i tråd med pkt. 2 i vedtaket datert 13.11.17. Svaret frå rådmann ligg som vedlegg til denne saka.

Drøfting

Det er vedteke i kommunestyret 16.11.17 at «Prosjekt for reduksjon av sjukefråværet i Samnanger kommune» skal starte opp. Prosjekt nr. 1 i «Plan for forvaltningsrevisjon» som er «Forvaltningsrevisjon av sjukefråvere og personalforvaltning», vart utsett grunna at kommunen var i ferd med å starta opp eit internt prosjekt i kommunen som går på reduksjon av sjukefråværet. Kontrollutvalet valde prosjekt nr. 2 på lista «Forvaltningsrevisjon av innkjøp» som vart ferdig i september i år.

Ut frå prioritert liste etter gjeldande plan skal det no veljast nytt prosjekt:

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

2.1 Gruppe 1 – prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

	Prosjekt	Tema
1	Forvaltningsrevisjon av sjukefråvere og personalforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • rekruttering • kompetanseplanar • system og rutinar • systematisk førebygging av sjukefråvere • oppfølging av plikter etter IA-avtalen
2	Forvaltningsrevisjon av innkjøp	<ul style="list-style-type: none"> • organisering og kompetanse • rutinar • regeletterleving
3	Forvaltningsrevisjon av spesialundervisning og tilpassa opplæring	<ul style="list-style-type: none"> • tilpassing av den ordinære undervisninga • samhandling mellom PPT og skule • vedtak om spesialundervisning
4	Forvaltningsrevisjon av kvalitetsarbeid og fagleg utvikling innan pleie og omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • internkontroll/kvalitetssystem • bruk av teknologi • kompetanseutvikling
5	Forvaltningsrevisjon av økonomistyring	<ul style="list-style-type: none"> • budsjettering • oppfølging • analyse

Ut i frå orienteringa frå rådmannen gjeldande utvikling av sjukefråvær i dette møtet, må kontrollutvalet diskutere om det no er aktuelt å velja prosjekt nr. 1 eller om ein skal velja eit anna prosjekt på lista.

På bakgrunn av den vedtekte planen og opplysningar som er lagt fram, og det som kjem fram av opplysningar frå rådmannen gjeldande utvikling i sjukefråvær, bør kontrollutvalet drøfte kva prosjekt som skal setjast i bestilling. Sekretariatet ser det som naturleg å gå inn for prosjekt nr. 1 som vart utsett, med mindre det kjem fram spesielle opplysningar gjeldande orienteringa frå rådmannen om utviklinga i sjukefråvær.

Når utvalet har avgjort kva prosjekt dei vil bestilla, bør dei formulera eit føremål med prosjektet. Vidare bør utvalet definera og avgrensa prosjektet nærare, t.d. ved å formulera problemstillingar som ein vil at revisor skal finna svar på, alternativt moment som ein ønskjer skal inngå i forvaltningsrevisjonen.

Konklusjon

Det vert invitert til val av prosjekt i møtet, samt drøfting knytt til formulering av føremål og problemstillingar, samt definering og avgrensing av prosjekt elles. Kontrollutvalet må og drøfta om forslag til prosjektplan skal godkjennast i neste møte, eller om ein vil gje fullmakt til at utvalsleiar i samråd med sekretariat kan godkjenne prosjektplanen, slik at ein då kan gjera endeleg bestillinga av forvaltningsrevisjon.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det ver gjennomført forvaltningsrevisjon av.....i Samnanger kommune
2. Deloitte vert beden om å levera forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, evt. avgrensingar, ressursbruk og tid for ferdigstilling.
3. Forslag til prosjektplan vert å levera til sekretariatet seinast innnan 21.01.2019, og skal godkjennast i neste møte / evt. ved at utvalseiar i samråd med sekretariat får fullmakt til å godkjenna prosjektplanen.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 216
Arkivnr: 2016/38-57
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	44/18	03.12.2018

Interimsrevisjonsrapport 2018 for Samnanger kommune

Bakgrunn

Kontrollutvalet i kommunane har ansvar for at det vert gjennomført rekneskapsrevisjon, jf. kommunelova § 77.4, der det m.a. står:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.»

Vidare har kontrollutvalet ansvar for å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4, der det m.a. står:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

Drøfting

Interimsrevisjon kan forklarast slik:

Interimsrevisjon er den revisjonen som vert gjennomført i løpet av året for å kontrollera at dei interne kontrollane fungerer som føresettt gjennom året. I interimsrevisjonen går revisor gjennom og testar rutinar, transaksjonar og rapportering innan utvalde område.

Interimsrevisjonsrapporten bygger på revisjonsplan frå Deloitte, som vart presentert på kontrollutvalet sitt møte 14.05.2018.

I dette møtet vil Deloitte presentera oppsummeringa av dette arbeidet. Dette vil, til liks med presentasjon av revisjonsplanen, vera ein lekk i å sjå til at kommunen sine rekneskapar vert revidert og at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

På bakgrunn av det som kjem fram i presentasjonen bør kontrollutvalet, slik sekretariatet ser det, få høve til å koma med forslag til fokusområde i årsrevisjonen som skal gjennomførast framover, dersom dei ønskjer det, sjølv om det er revisjonen som avgjer kva som skal vera med.

Oppsummering av interimrevisjonsarbeidet ligg som vedlegg til saka, og vil bli presentert i møtet.

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i møtet vert det tilrådd at kontrollutvalet tar oppsummeringa etter interimrevisjon 2018 frå Deloitte til orientering.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar oppsummering etter interimrevisjon 2018 frå Deloitte til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 Interimsrevisjonsrapport 2018 frå Deloitte

Samnanger kommune

Presentasjon av interimsrevisjonen

Revisjonshandlinger i interimsrevisjonen 2018

Vi har gått gjennom utvalgte rutiner på følgende områder:

- Lønn
  - Ansettelse
  - Lønnsendringer
  - Lønnsutbetaling
  - Reiseregninger
  - Oppsigelser
- Utfakturering
- Budsjettering
- Avstemming bank
- Innkjøp

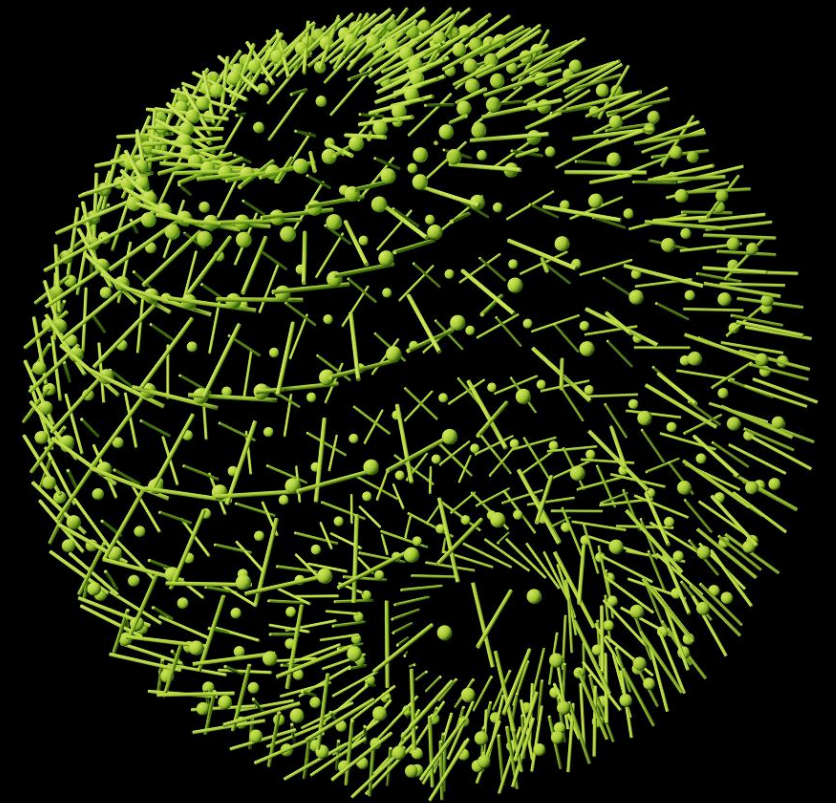
Revisjonshandlinger i interimrevisjonen 2018

I tillegg til gjennomgang av rutiner, har vi kontrollert følgende:

- Inngående balanse
- Om opptak av nye lån er i henhold til kommuneloven § 50
- Utfakturert eiendomsskatt
- Tilskudd på stikkprøvebasis
- Utgifter utenfor momskompensasjonsordningen på stikkprøvebasis
- Vurdering av finansielle leieavtaler

Funn i interimsrevisjonen 2018

Det er avdekket mangler knyttet til reiseregninger.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 033
Arkivnr: 2015/133-19
Sakshandsamar: Helge Inge Johansen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	45/18	03.12.2018

Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval

Samandrag

Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske organ vert sett på saklista til kontrollutvalet til kvart møte. Møteprotokollane kan lastast ned frå Samnanger kommune si heimeside. Protokollane gjev primært informasjon om dei sakene som har vore til politisk handsaming. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særleg interesse.

Kontrollutvalet har gjort vedtak om at ansvar for gjennomgang av møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Brigt Olav Gåsdal
Formannskapet	Øystein Foss
Naturutvalet	Svein Verner Røseth

I tråd med fordelinga ber ein om at utvalsmedlemane ser gjennom innkallingar og møteprotokollar som det er aktuelt å referere saker frå.

Til dette møtet vil det vera aktuelt med gjennomgang av desse møteinnkallingane / protokollane:

- Kommunestyret 13.09.18 og 08.11.18
- Formannskapet 02.10.18, 25.10.18 og 22.11.18
- Naturutvalet 23.10.18

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek møteprotokollane til orientering.

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil - E-postadresse: helge.inge.johansen@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Helge Inge Johansen
spesialrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

PS 46/18 Referatsaker

Til Kontrollutvalet

UTVALET SITT KVARTER:

Kontrollutvalet ønskjer å ha «utvalet sitt kvarter» som fast post på saklista i sine møter. Dersom det vert teke opp saker som krev nærmare undersøking / innhenting av opplysningar, ber ein om at saka vert meldt inn på førehand til styreleiar og sekretariatet. Ellers kan medlemmane som tek opp saker be om at spørsmålet som vert reist vert undersøkt nærmare til neste møte.

Følgjande spørsmål / saker vart reist i dette møtet:

– på vakt for fellesskapets verdier

Forsiden

Om NKRF & Komm.rev.

Nyheter

NKRF mener

Kurs og konferanser

Generell informasjon

Dokumentasjon fra tidl. konferanser

Revisjon

Regnskap

Kommunal jus

Organisasjon og ledelse

Fagkonferanse og seminar

Publikasjoner

Kommunerevisoren.no

Kontrollutvalg

NFLGA

Lenker

Ledige stillinger (3)

Medlemssider

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

Tweet Del65

Vi har gleden av å invitere til NKRFs årlige Kontrollutvalgskonferanse 30. - 31. januar 2019 som vanlig på Gardermoen. Vi benytter [The Qube](#), som ligger i tilknytning til hotellene [Clarion Hotel & Congress Oslo Airport](#) og [Comfort Hotel RunWay](#).

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontroll og tilsyn i kommunal sektor. I 2018 samlet konferansen rundt 700 deltakere.

? Her finner du lenke til [dokumentasjon o.l. fra tidligere konferanser](#) »

Følg konferansen - før, under og etter - på [Twitter](#) | [#ku19nkrf](#)

Delta i dialogen! Bruk [#ku19nkrf](#) i dine meldinger (klikk på knappen under):

Tweet [#ku19nkrf](#)

Program | [#ku19nkrf](#)**Onsdag 30. januar 2019:**

09:00: Registrering - kaffe og noe å bite i

10:00: Velkommen

? Daglig leder Rune Tokle i NKRF og møteleder Anne Grosvold

10.10: Åpning

? Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H)

10.40: Slik jobbet VG med Tolgasaken

? Mona Grivi Norman, Maria Mikkelsen og Frank Haugsbø, VG

11.30: Pause

11.50: Tolga med TÆL – rydder med TRÆL

? Marit Gilleberg (A), leder av kontrollutvalget i Tolga kommune

12.30: Lunsj

13.30: Kommunal egenkontroll i samspill med statlige tilsyn

? Rune Fjeld, assisterende fylkesmann i Hordaland

14.15 : Pause

14.35: Den nye kommuneloven og forskriftene – konsekvenser for kontrollutvalgene

? Erland Aamodt, utredningsleder i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

15.30: Pause

15.50: Samtale om bruk av offentlige midler

? Anne Grosvold

? Henning Carr Ekroll, forfatter boka «Skattepengene som forsvant» og nyhetssjef i Aftenposten

? Vegard Venli, journalist i NRK

17.00: Slutt

19.30: Middag

Torsdag 31. januar 2019:

09.00: Slik avdekket Dagens Næringsliv Boligbygg-skandalen

?Kjetil Sæter og Knut Gjernes, Dagens Næringsliv

Søk

Tips en venn

Send

Følg @NKRF

Følg @Kommunerevisor1

Følg oss på

Facebook »

NKRF

Haakon VII's gt. 9
Postboks 1417 Vika
0161 Oslo

Tlf: +47 23 23 97 00

post@nkrf.no

10.00: Pause

10.20: Boligbygg-saken - kontrollutvalgets rolle
? Ola Kvisgaard (H), leder av kontrollutvalget i Oslo kommune

11.20: Pause

11.40: Personvern i kommune-Norge
? Camilla Nervik, fagdirektør i Datatilsynet

12.20: Medias rolle i den kommunale egenkontrollen – medspillere eller motspillere?
? Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen

13.00: Lunsj

[Det tas forbehold i programmet. Sist oppdatert: 9. november]

Nøkkelopplysninger

Fra/til	30. januar 2019, 10:00 - 31. januar 2019, 13:00
Påmeldingsfrist	18. desember
Pris	Kr 6 700 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 100 eks. mva.) Kr 5 040 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 440 eks. mva.) Kr 1 062 eks. mva. for ekstra overnatting m/frokost fra 29. til 30. januar 2019
Sted	The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Etterutdanning	11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning
Foredragsholder	Se programmet

Påmeldingsskjema

Fornavn *

Etternavn *

Selskap/enhet *

Fakturaadresse *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnr. e.l.
(som ref. på faktura)

Telefon

Ønsket deltakelse *

Er medlem i NKRF

E-post *

E-post, kopimottaker

Fødselsår

Tilleggsopplysninger

Send

PS 47/18 Eventuelt